

Бондар Уляна,
здобувач вищої освіти
ОС «Магістр»
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
Науковий керівник: **Чикуркова А.Д.,**
д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Подільський державно аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

РОЗВИТОК СПОЖИВЧОГО РИНКУ У ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

В сучасних умовах споживчому ринку належить домінуюча роль в забезпеченні ефективності механізмів зворотних зв'язків, які впливають не тільки на інші види ринків, але й забезпечують економічну і соціальну стабільність суспільного розвитку, обумовлюють темпи і характер економічного зростання. Саме за рівнем розвитку споживчого ринку можна зробити висновки про ефективність роботи регіону, чи країни в цілому. Діяльність та розвиток споживчого ринку на території Хмельницької області, та усієї України загалом підкосили економічні кризи попередніх років, та не стабільна економічна ситуація – це суттєво вдарило по рівню життя та споживчому кошику громадян.

На думку Лошенюка І.Р., споживчий ринок — це сфера прояву причинно-наслідкових зв'язків між виробниками й споживачами матеріальних, нематеріальних і духовних благ у формі товарно-грошового обороту, між потребами, попитом та споживчим виробництвом [1, с. 103].

Роль держави у формуванні та розвитку споживчого ринку вбачається у здійсненні засобів законодавчого та нормативного регулювання, направлених на забезпечення дотримання усіма учасниками ринку економічного правопорядку, захисту їхніх прав та інтересів, а також інтересів держави та суспільства. Вступ України до СОТ, що забезпечує можливість вільного доступу до споживчого ринку країни різноманітних імпортованих товарів, висуває

В якості головної мети державної політики у сфері споживчого ринку підтримку конкурентоспроможності вітчизняних товаровиробників та розвиток конкуренції на споживчому ринку, а також захист прав споживачів [2,3].

Забезпечення виробництва та реалізації високоякісної продукції спрямована на захист інтересів споживачів. У свою чергу, належне забезпечення потреб громадян в якісних товарах, роботах, послугах сприяє встановленню необхідного соціального клімату в суспільстві, на формування якого має бути спрямована соціальна політика держави [4].

Завдяки існуванню споживчих ринків відбувається процес налагодження комунікації між виробником товару, продавцем, та останньою ланкою-споживачем. Саме від покупця залежить успіх товару на ринку. Покупці формують попит на товари, та окреслюють ціну яку вони готові заплатити за товар. Окрім покупців, цінову політику першочергово диктує держава, за допомогою нормативної бази з державного регулювання ціноутворення,

Завдяки постановам продавці, не можуть надмірно штучно підвищувати ціни на товар. Так наприклад граничною торговельною надбавкою (націнкою) на продукцію громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах при реалізації покупних товарів, може бути значення не вище 20%.

Хмельниччина багата на функціонуючі ринки. Так станом на 01.12.2019 року на території Хмельницької області було зареєстровано діяльність 93 ринків: продовольчих, не продовольчих, та змішаного типу, із загальною кількістю місць у 41444 місця. Найбільша кількість торгових місць зареєстрована у обласному центрі м. Хмельницький, із 19960 торговими місцями.[5] Ці цифри є дуже позитивними із урахуванням тенденцій останніх років, де роль ринків поступово відходила на другий план. Поява нових форматів торгівлі в структурі торговельних корпорацій приводить до того, що багато вітчизняних споживачів поступово змінюють свою звичку купувати продукти на дрібнооптових і стихійних ринках і приходять до супермаркету за продукцією, яка є сертифікованою, компактно упакованою, правильно

зваженою, ну і звісно за відчутно вищим рівнем обслуговування, яке частіше за все буде чітко регламентованим.

Хмельницька обласна державна адміністрація підтримує також проведення тимчасових ринкових заходів та ярмарок у різних містах області. На 2020 рік уже заплановане проведення дев'ять заходів, шість із яких проходитимуть у м. Хмельницький, два- у м. Кам'янець- Подільський, та один у смт. Білогір'я (табл. 1).

Таблиця 1

Перелік заходів виставково-ярмаркової діяльності в Україні у 2020 році[6]

Найменування заходу	Місто та місце проведення	Термін проведення	Спеціалізація заходу
РІЗДВЯНИЙ ЯРМАРОК	м. Хмельницький, Україна, вул. Прибузька	січень	Сільськогосподарська продукція та громадське харчування
ПАСХАЛЬНИЙ ЯРМАРОК	м. Хмельницький, Україна, вул. Прибузька, майданчик біля кінотеатру ім. Т. Шевченка	05 – 26 квітня	Сільськогосподарська продукція та громадське харчування, сувенірна продукція
ХАРКІВСЬКИЙ ЯРМАРОК	м. Кам'янець – Подільський, майданчик біля кінотеатру “Юність”	29 квітня – 12 травня	Ярмарок товарів легкої промисловості виробників України
СОРТОВІ НИЗЬКОРОСЛІ ШВИДКОПЛІДНІ ГОРІХИ Виставка-ярмарок	м. Кам'янець – Подільський, Хмельницька область, Україна	20 червня	Горіхівництво, садівництво
НАЦІОНАЛЬНИЙ ДЕНЬ ФЕРМИ Виставка-ярмарок	Хмельницька обл., Україна, смт. Білогір'я, ТОВ НВ “Перлина Поділля”	15 серпня	Молочне скотарство
АГРО ПОДІЛЛЯ Агропромислова виставка-ярмарок	м. Хмельницький, Україна, вул. Кам'янецька, Торговельно-сервісний центр “Поділля”	вересень	Зразки продукції та товарів місцевих підприємств кожним районом області, закладами профтехосвіти, окремими вищими навчальними закладами та лісовими господарствами
ЯРМАРОК ПРИУРОЧЕНИЙ ДО ДНЯ МІСТА	м. Хмельницький, Україна, вул. Прибузька	вересень	Сільськогосподарська продукція та громадське харчування
ЯРМАРОК ПРИУРОЧЕНИЙ ДО ДНЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	м. Хмельницький, Україна, вул. Прибузька	листопад	Сільськогосподарська продукція та громадське харчування
ПЕРЕДНОВОРІЧНИЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ЯРМАРОК	м. Хмельницький, Україна, вул. Прибузька	грудень	Сільськогосподарська продукція та громадське харчування

Організація виконання заходів програми здійснюватиметься обласною державною адміністрацією, її структурними підрозділами спільно з територіальними органами центральних органів виконавчої влади, якими розроблено відповідні заходи. Завдяки цьому відбуватиметься налагодження

контакту між обласною адміністрацією та адміністрацією районних центрів, покращення розуміння центральних органів влади із потребами населення, необхідності захисту прав населення, а також подальшої розробки ефективніших концепцій роботи споживчих ринків на подальші роки.

Список використаних джерел:

1. Лошенко І.Р. Концептуальні підходи до становлення і розвитку споживчого ринку України / І.Р. Лошенко // Формування ринкових відносин в Україні. — 2007. — № 11. — С. 103.
2. Чикуркова А.Д. Стратегії розвитку малих підприємницьких структур в Хмельницькій області. Економічний дискурс. 2016. №4. С. 74-81.
3. Чикуркова А.Д. Тенденції розвитку малих підприємницьких структур в Хмельницькій області. Сталий розвиток економіки. 2012. №4(14). С. 102-108.
4. Зверєва О. В. Споживчий ринок. Поняття та учасники. Держава і право. №47 С. 342.
5. Електронне джерело: https://www.adm-km.gov.ua/?page_id=2229
6. Електронне джерело: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=ukUA&id=931a9ead-4656-439b-b912-0b8b2db1ae61&title=PerelikZakhodivVistavkovoiarmarkovoiDiialnostiVUkrainiU2020-Rotsi>